

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
PETER BORG COSTANZI**

Seduta tal-11 ta' Novembru, 2008

Talba Numru. 759/2007

**Casa D'Arte Limited (C 8126)
rapprezentata minn George Zerafa (I.D. 493056M)**

Vs

**Mr & Mrs Alexis Borg Cesareo (I.D. 116278(M) u
239481(M))**

**b'digriet tat-Tribunal hekk kif presedut mill-
Aggudikatur Dr Peter Borg Costanzi datat nhar it-
Tlieta 13 ta' Novembru 2007 il-kliem "Mr & Mrs" fl-
okkju , qabel l-isem tal-konvenut, ghandhom
jithassru; kif ukoll ghandu jizdied l-isem "Sharon
Borg Cesareo", wara l-istess isem tal-konvenut
"Alexis Borg Cesareo"**

It-Tribunal

Ra l-Avviz tat-Talba li biha s-socjetà attrici talbet li l-konvenuti jigu kkundannati jhallsu s-somma ta' tliet mija u

erbghin lira maltin u tlieta u hamsin centezmu (Lm340.53c) li huma ekwivalenti ghal seba' mija u tlieta u disghin euro u tnejn u ghoxrin centezmu (€793.22) u b'digriet tal-10 ta' Dicembru 2007 in talbet korrezzjoni fis-sens li l-ammont jigi ammontat ghal tliet mija u sebgha u sebghin euro u hamsa u tletin centezmu (€377.35) – (Lm162.00) billi ppremettew illi l-konvenuti ghamlu ordni numru 4818 t'*appliances* b'valur t'elf, disa' mija u hamsa u sittin euro u disgha u disghin centezmu (1,965.99) - (Lm844) li fuqha thallas depozitu ta' hames mija u disgha u tmenin euro u tlieta u tletin centezmu (€589.33) - (Lm253) b'ircevuta numru 6351. Wara li kkancellaw parti mill-ordni 4818 b'ordni numru 5167 datata 27 t'April, 2006, huma ma hallsux il-bilanc dovut fuq il-kont numru 4093 tat-28 t'April, 2006 li kien soggett ghall-hlas fil-pront. Il-konvenuti issa bhala soggetti ghall-hlas tal-bilanc, il-hlas tal-*cash discount* li nghata fuq l-ordni 4818, bl-imghax dovut mid-data tal-kont 4093 sad-data tal-hlas u spejjez involuti.

Ra r-risposta tal-konvenuti li biha wiegbu illi preliminarjament it-talba hija preskritta *ai termini* tal-ligi u dan a tenur tal-Artikolu 2148 (b) tal-Kap. 16. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-esponenti ghandha tiehu l-istess somma bhala *commission* dovuta lilha mill-istess socjetà attrici u ghalhekk is-somma allegatament mitluba ghandha tigi pacuta. Bl-ispejjez kontra s-socjetà attrici li hija minn issa ngunta ghas-subizzjoni.

Sema' x-xhieda ta' George Zerafa, Carmel Bartolo u Sharon Borg Cesareo.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' t-trattazzjoni ta' Dr Melanie Schembri ghas-socjetà attrici u Dr Martin Fenech ghall-konvenuti.

Ikkonsidra

Illi mill-provi prodotti jirrizulta illi permezz ta' skrittura tat-30 t'April, 2005 a fol 13 tal-process, il-konvenuti kienu ghamlu ordni minghand is-socjetà attrici fil-valur komplessiv t'elfejn, hames mija u tnejn u disghin euro u disgha u hamsin centezmu (€2,592.59) – (Lm1,113) li minnha nghataw *cash discount* ta' sitt mija u sitta u ghoxrin euro u sittin centezmu (€626.60) - (Lm269) biex b'hekk baqa' bilanc t'elf, disa' mija u hamsa u sittin euro u disgha u disghin centezmu (1,965.99) - (Lm844)

Illi l-ordni kienet ghal *washing machine, fridge-freezer, gas hob* u *electric oven* u dakinhar stess skond ircevuta numru 6351 thallas l-ammont ta' hames mija u disgha u tmenin euro u tlieta u tletin centezmu (€589.33) - (Lm253).

Sussegwentement il-konvenuti kancellaw parti mill-ordni biex minn elfejn, hames mija u tnejn u disghin euro u disgha u hamsin centezmu (€2,592.59) – (Lm1,113) nizel ghal elf, erba' mija u sebgha u sittin euro u wiehed u hamsin centezmu (€1,467.51) - (Lm630) u ghalhekk il-*cash discount* flok sitt mija u sitta u ghoxrin euro u sittin centezmu (€626.60) - (Lm269) nizel ghal tliet mija u erbgha u hamsin euro u sebgha u sittin centezmu (€354.67) - (Lm152.26). Minn din is-somma tnaqqas ukoll hames mija u disgha u tmenin euro u tlieta u tletin centezmu (€589.33) - (Lm253) biex b'hekk gie bilanc ta' hames mija u erbgha u ghoxrin euro u hdax-il centezmu (€524.11) - (Lm225).

Saret konsenja in parte fil-11 ta' Settembru, 2005. Mal-konsenja ma thallasx l-bilanc ta' hames mija u erbgha u ghoxrin euro u hdax-il centezmu (€524.11) - (Lm225).

Is-socjetà attrici qieghda ssostni illi galadarba ma sarx il-hlas totali mal-konsenja, l-konvenuti tilfu l-beneficcju tal-*cash discount* u konsegwentement ghandhom jirrifondu wkoll il-*cash discount* ta' tliet mija u erbgha u hamsin euro u sebgha u sittin centezmu (€354.67) - (Lm152.26) fuq imsemmija biex b'hekk jigi total ta' tmien mija u tmienja u sebghin euro u sbatax-il centezmu (€878.17) - (Lm377).

Mill-provi jirrizulta wkoll illi fiz-zmien li saret l-ordni l-konvenuta kienet imjegata mas-socjetà attrici u li ftit wara hija kienet harget *pregnant* u ntemm l-impjeg taghha.

Fil-mument li ntemm l-impjeg taghha hija ssostni illi kienet intitolata ghal certu ammont ta' *commissions* li hi kienet ghadha ma rcevietx u li l-ammont ta' *commissions* li kellha tiehu kien superjuri ghall-ammont bilancjali dovut mis-socjetà attrici u ghalhekk dehrilha li ma kellha ghalfejn thallas xejn.

Di fatti waqt ix-xhieda taghha hija esebit prospett li minnu jirrizulta hija kienet ser tircievi *commissions* ammontanti ghal elf u tmienja u erbghin euro u tnejn u ghoxrin centezmu (€1,048.22) - (Lm450) meta l-klijenti varji kienu hallsu l-ordni taghhom izda fil-kawza odjerna qed titlob biss 50% tal-istess ghall-finijiet ta' tpacija.

Illi ghar-rigward tal-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, it-Tribunal huwa tal-fehma li din l-eccezzjoni ma tistax tigi milqugha u ghalhekk qieghda tigi respinta ghar-ragunijiet segwenti. Huwa minnu li hawnhekk si tratt ta' bejgh fuq bazi ta' *retail* u li normalment il-preskrizzjoni huwa ta' tmintax-il xhar kif dispost fl-Artikolu 2148(b) tal-Kodici Civili izda galadarba li l-konvenuti fl-eccezzjoni taghhom qieghdin isostnu li ghandha topera t-tpacija, tali eccezzjoni ggib maghha l-fatt illi l-obbligu originali ghadu jsehh ghaliex kieku ma jkunx hemm tpacija. Galadarba tqajmet l-eccezzjoni tat-tpacija din twaqqgħa l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni u dan billi t-tpacija ggib maghha l-konsegwenza illi d-debitu originali huwa dovut.

Illi fil-mertu jirrizulta minghajr dubju u mhux kontestat illi l-ammont ta' hames mija u erbgha u ghoxrin euro u hdax-il centezmu (€524.11) - (Lm225) huwa dovut. Il-kontestazzjoni ulterjuri hija fir-rigward tal-*cash discount*. Jekk is-socjetà attrici ghandhiex ragun tezigi l-*cash discount* in parte huwa dipendenti mill-konkluzzjoni ta' dan it-Tribunal jekk ghandhiex topera t-tpacija. Solitament, biex topera t-tpacija d-debitu jrid ikun wiehed cert, likwidu, dovut u ammess izda f'dan ir-rigward it-Tribunal ghandu,

hlief għall-kazijiet specifici msemmija fil-ligi, jiddiciedi principalment fuq bazi t'ekwita.

F'dan il-kaz partikolari t-Tribunal huwa tal-fehma illi kemm jista' jkun dan għandu jkun *one stop shop* u l-vertenzi bejn il-partijiet li jissemew fit-talba u fir-risposta possibilment jigu solvuti f'istanza wahda minflok ma jkun hemm riserva ta' xi vertenza għal-litigju separat meta dawn l-vertenzi jaqghu fl-ambitu gurisdizzjonali tat-Tribunal. Dan huwa ta' vantagg għal-partijiet u t-Tribunal huwa tal-fehma li jkun gust u ekwu li jsir hekk.

Mill-provi prodotti jirrizulta li bħala parti mill-pakkett renumeratorju tagħha, l-konvenuta kienet intitolata għall-ammont ta' *commission*. Kieku baqgħet fl-impieg kienet fil-mument li l-klijenti hallsu għal sales koncernati kienet tircievi *commissions* ammontanti, skond il-konvenuta, fl-ammont t'elf u tmienja u erbghin euro u tnejn u ghoxrin centezmu (€1,048.22) - (Lm450).

Is-socjetà attrici deherilha li l-konvenuta ma kinitx intitolata għal *commission* ulterjuri wara li ntemm l-impieg izda bħala sinjal ta' *buona volonta* offriet hames mija u erbgha u ghoxrin euro u hdax-il centezmu (€524.11) - (Lm225). Din it-talba ma gietx accettata mill-konvenuta u fil-fatt jidher li hija ghamlet rapport mal-Labour Office u ittiedu proceduri Kriminali kontra d-diretturi. Jirrizulta li dawn gew liberati fuq mankanza ta' provi (il-konvenuta ma tharrkitx biex titla' tixhed). Illi fuq hekk l-offerta magħmula mis-socjetà attrici giet irtirata.

It-Tribunal huwa tal-fehma li l-konvenuta kienet intitolata għal certu ammont ta' *commission*, izda ma jaqbilx li dan għandu jkun ekwivalenti għall-50% tal-*commissions* bilancjali u jkun iktar gust u ekwu li dan ikun ekwivalenti għal terz tal-*commissions* li kien għad fadal u cjoè tliet mija u disgha u erbghin euro u wiehed u erbghin centezmu (€349.41) - (Lm150).

Illi dan ifisser għalhekk illi fil-mument li gie dovut il-bilanc ta' hames mija u erbgha u ghoxrin euro u hdax-il centezmu (€524.11) - (Lm225) mill-konvenuti lis-socjetà

attrici, l-istess socjetà attrici kienet ukoll debitrici tal-konvenuti fl-ammont ta' tliet mija u disgha u erbghin euro u wiehed u erbghin centezmu (€349.41) - (Lm150) biex b'hekk il-konvenuti kien ghad fadlilhom bilanc ta' mija u erbgha u sebghin euro u sebghin centezmi (€174.70) - (Lm75).

Ghar-rigward tat-telf tal-cash discount t-Tribunal huwa tal-fehma li l-konvenuti setghu facilment ipprovaw jsibu soluzzjoni bonarja u certament l-offerta tas-socjetà attrici ta' hames mija u erbgha u ghoxrin euro u hdax-il centezmu (€524.11) - (Lm225) kienet wahda generuza. In oltre jidher car li l-cash discount kien pjuttost gholi (24.168%) u ghalhekk, tenut kont tac-cirkostanzi tal-kaz it-talba attrici fir-rigward ghandha tigi akkolta in parte u cjoè fl-ammont li proporzjonali tal-hlas li ma giex onorat u cjoè mill-ammont li jifdal mill-proporzjon ta' 403(Lm253 li huwa l-ammont imhallas bhala deposit + LM 150 li huwa l-ammont likwidat minn dan t-Tribunal bhala commissions) diviz minn 478 (l-bilanc discounted ta' Lm152.26) u cjoe $Lm152.26 - (403/478 \times 152.26) = Lm152.26 - Lm128.36 = Lm23.90 = €55.67$.

Illi ghalhekk mall-ammont ta' mija u erbgha u sebghin euro u sebghin centezmi (€174.70) - (Lm75) ghandha tizdied s-somma ta' €55.67 biex jigi €230.37.

Illi fic-cirkostanzi tal-kaz pero` t-Tribunal ihoss li ghandu jkun hemm rifless fuq il-kap tal-ispejjez u kulhadd ghandu jbati l-ispejjez tieghu.

Ghal dawn il-motivi t-Tribunal, jaqta' u jiddeciedi billi filwaqt li jichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni kif fuq inghad, jilqa' in parte it-talba tas-socjeta` attrici u jikkundanna lil-konvenuti jhallsu lis-socjeta attrici s-somma ta mitejn u tletin Euro u seba u tletin centesmu (€230.37) bl-interessi kif mitluba. L-ispejjez tal-kawza jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

Kopja Informali ta' Sentenza

Av. Peter Borg Costanzi
Gudikatur

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----